WAT VERDWIJNEN GAAT ROND DEN KRALINGSCHEN PLAS*)

Dat is toch wel de geest van den oorlog, die, hoewel ver van ons, toch óók òns denken beheerscht en doordrenkt : we worden steeds onverschilliger om alles wat verdwijnen gaat. Er komt een cynische generaliseering in en over ons, een gewoon-raken aan vernieling, zelfs aan het allerschoonste... En als we eens een oogenblikje in ons eigen, kleincre kringetje betreuren, dat er alweer wat moois, wat vertrouwds, wat eenvoudig-liefs geofferd zal worden — dan drijft je denken ineens weer naar die enorme verwoestingen in andere landen, in mooi-Vlaanderen, in Frankrijk's oude steden aan trechtervelden, doodsche en vol verschrikking, waar eens een vredig en lieflijk landschap was. En dan, waarachtig, dan schaam je je, om je gevoel, voor een mooi plekje, voor een statige laan, voor een vertrouwd buurtje, voor een paar oude hutjes, die niet eens verwoest worden, maar gewoon verdwijnen zullen .... Wat is dàt eigenlijk tegenover de dramatische slagveld-ellende, de matelooze vernietiging van heele streken. En je vindt je schaamte sentimenteel, je moet sterker voelen ... Ach, het is niet de sterkte-vangeest, die je onverschillig maakt... Het is de verwording...

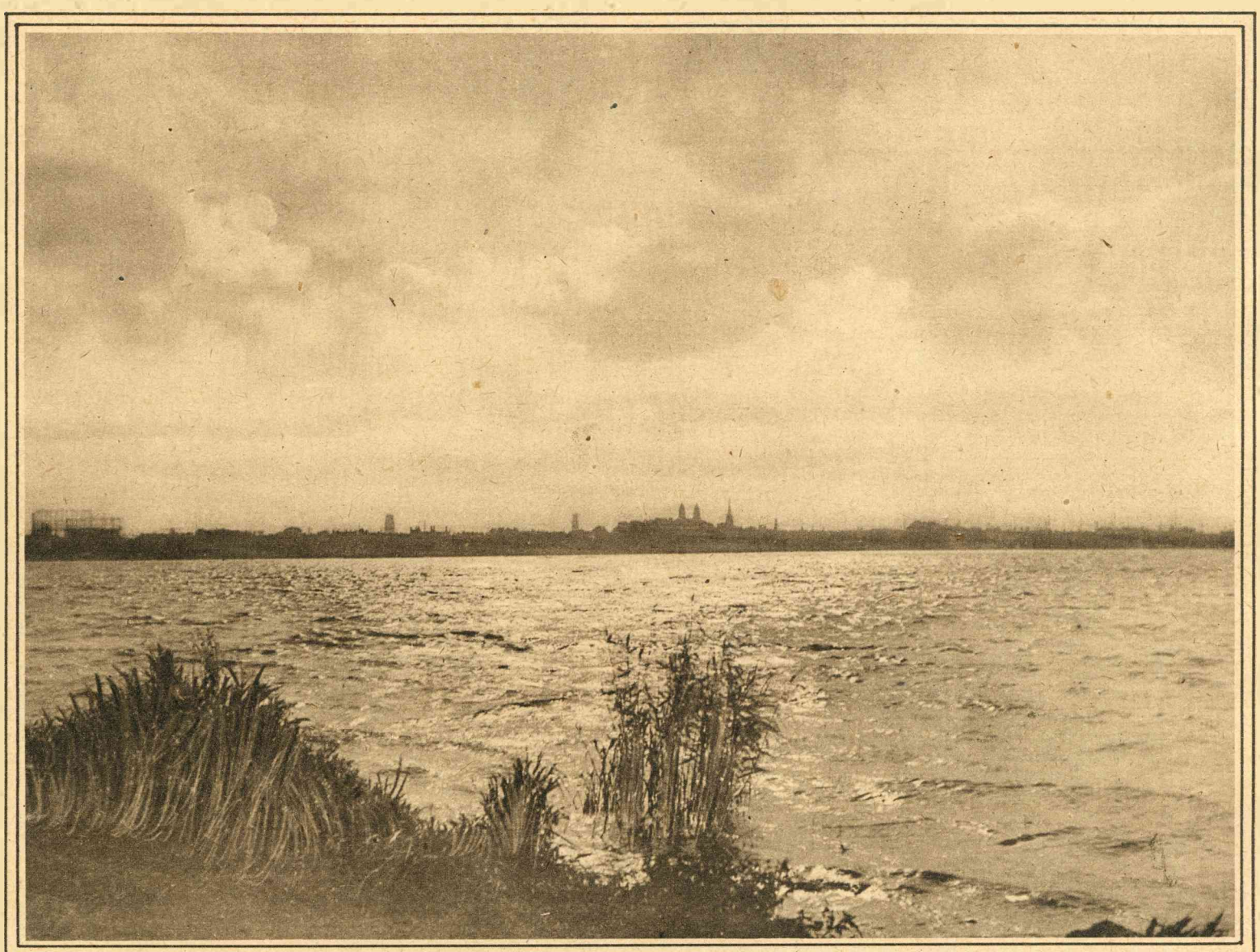

Aan den overkant, in een grijs waas, de silhouet van de drukke stad.

Inderdaad, daar aan den rand van den Kralingschen Plas, met het rimpelende water voor ons, ver aan den overkant in een grijs waas de silhouet van de drukke stad, met stil-drijvende wolken boven ons, wij voelden er sterker dan ooit die tegenstelling van het betreuren dat al dit vertrouwd-eenvoudige om den plas verdwijnen zal — en het weinig-beteekenende tegenover de wereld-ellende.

Want wàt beteekent het eigenlijk, dat „al die oude rommel" rondom den plas geleidelijk opgeruimd zal worden terwille van het grootsche „Bosch- en Parkplan" ? Is het wel gemis ? As you like it ... Toen onlangs de statige stoet van burgemeesters en secretarissen een afscheidsrit reed langs de boorden van den plas, zal toen niet vol trots de voortvarende Rotterdamsche burgemeester, met een breeden armzwaai den verren omtrek aangeduid hebben die omgezet zal worden in park ? En zal hij dit niet als „winst" beschouwd hebben ?

Terecht. Want grootsch *is* het plan, dat aan de wereldstad Rotterdam een noodzakelijk park met wijde ontspannende ruimte zal geven voor de harde werkers der city.

Maar — er gaat bij zoo'n verandering toch ook altijd te loor. En dàt voel je tòch wel even dieper. Och, niet zoozeer schoons en imposants. Maar wel : vertrouwds. Ja, dat vooral Die wandelweg rond den Kralingschen Plas was zelfs meer : was zooiets als een traditie voor elken Rotterdammer. Alles was er ook al zoo lang, zoo van geslacht op geslacht overgegaan : de lijnbaan van Haas, het oude café de Baars, de buurtjes langs de Langekade, de knusse theetuintjes, de molens aan de Kortekade. Het zijn, inderdaad, traditioneele dingen. Want die lijnbaan moge interessant zijn om het wonderlijk draaien en krinkelen der vezelige touwen, die geheimzinnig uit het huisje strekken een-gezicht-ver weg, traditioneel is zij, omdat hier al meer dan anderhalve eeuw door een specifiek-Rotterdamsche firma de touwen en kabels gedraaid worden. Zoo is 't óók met „de Baars". Zou je als vreemdeling dit half verzakte buiten-cafétje niet neusoptrekkend voorbijloopen ? En ligt niet juist voor hem, die weet, de bekoring in het centrum-zijn van dit zeer oude „logement" voor visschers en spelevaarders, dat er al twee eeuwen ligt. Hier ligt de jeugd van verschillende Rotterdamsche geslachten, hier liggen kwajongens-histories en herinneringen, avontuurlijke uitstapjes te water ! Je toeft er, in 't kleine primitieve tuintje, waar nù de Kwatta met krijt aangeprezen staat, zooals al een paar eeuwen alle hengelaars, alle vrijende paartjes, alle families die-uit-spelevaren-gingen, er toefden .... En de herbergier lijkt warempel nog zoo overgeplaatst uit de voor-vorige eeuw .... Uit dien tijd, toen de Baars nog een beroemde „plaisier-tuin" was, zooals er indertijd veel in het zelfstandige dorp Kralingen waren, dat toen een „uur gaans" van Rotterdam lag en eenige trotsche lusthoven en prachtige gebouwen had.... Toen was wellicht de Plas pas in wording, ontstaan door het vervenen, waarmee hier een bestaan gevonden werd en dat de 1540 morgen lands (in

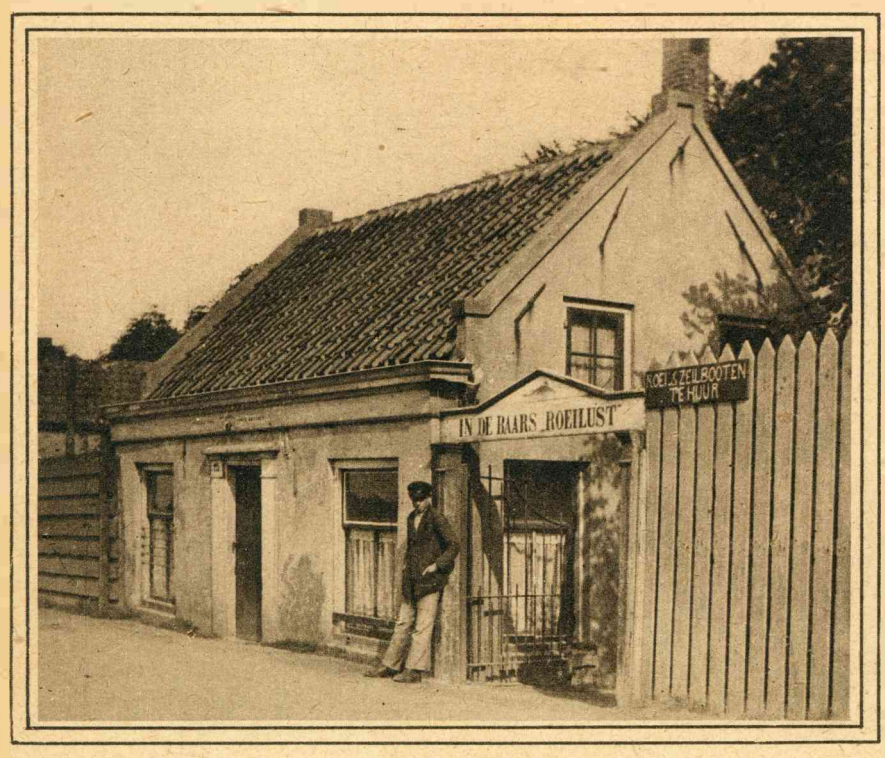

... In „De Baars", het centrum van visschers en roeiers, al meer dan anderhalve eeuw ...

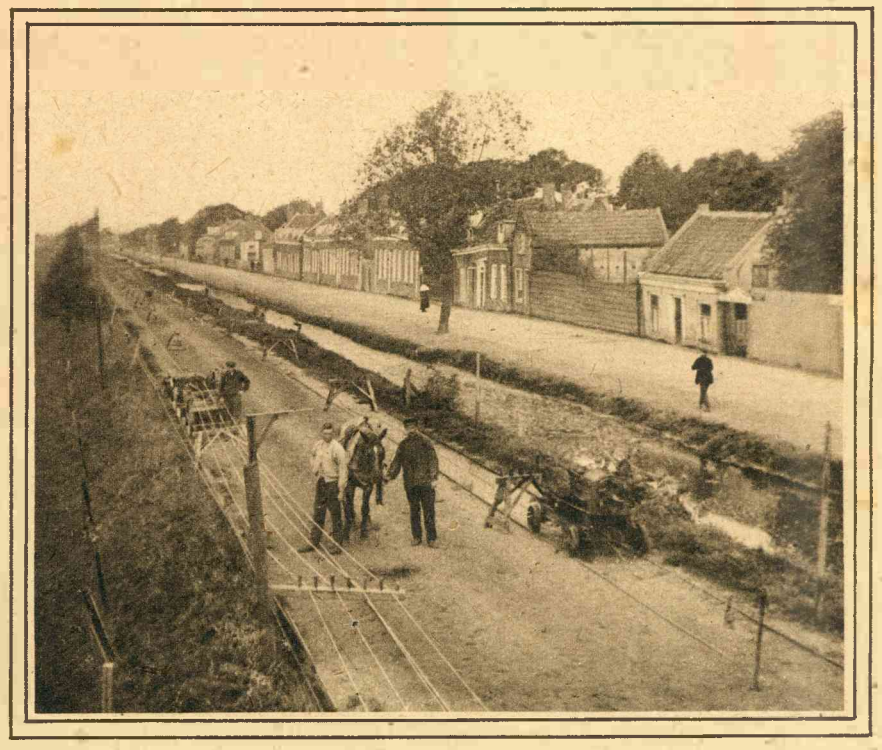

... De oude lijnbaan, van waaruit de vezelige touwen zich uitstrekken, een gezicht ver ..